

Lojze Spacal: virtualne razstave ob 100 letnici rojstva

Lojze Spacal: Virtual Exhibitions Celebrating the Centenary of His Birth

Janko Uhan, Marko Arnež

Tehniški šolski center Kranj, Slovenija

Povzetek

V počastitev stoletnice rojstva Lojzeta Spacala, eminentnega in mednarodno uveljavljenega slovenskega umetnika, se bo v letošnjem letu zvrstil niz obsežnih preglednih likovnih razstav. Z namenom približati delo umetnika širšemu krogu ljubiteljev umetnosti, vzbuditi zanimanje za obisk razstav, predvsem pa ohraniti v elektronski obliki serijo razstav, ki tako po vsebini kot po obsegu predstavljajo enega večjih projektov na področju umetnosti v Sloveniji v zadnjih letih, smo se odločili pripraviti obsežno tematsko zasnovano spletno stran, na kateri bo predstavljen umetnik, njegovo delo in predvsem dogodki, ki se bodo odvijali v letu 2007. V prispevku bomo predstavili, kako smo uspešno realizirali ta obsežen projekt.

Ključne besede: Spletne strani, elektronska predstavitev, internet, galerija, umetnost.

Abstract

To mark the centenary of the birth of Lojze Spacal, and also to honour the eminent and internationally recognised Slovene artist, a series of extensive survey art exhibitions are being held this year. In order to raise the interest of an even wider audience of art lovers in the artist's work and exhibitions of his works of art, and in order to preserve the series of this year's exhibitions, which is one of the largest Slovene art's projects of the past few years, electronically, a special Web site has been created. The Web site presents the artist, his work and the unique events taking place in 2007. This paper presents how this demanding and vast project has been accomplished.

Key words: Web sites, electronic presentation, Internet, gallery, art.

1. Uvod

V letu 2007 se bo zvrstila vrsta dogodkov v počastitev stoletnice rojstva Lojzeta Spacala, eminentnega in mednarodno uveljavljenega umetnika, med drugim tudi Prešernovega nagajenca (Prešernova nagrada 1972 za grafični in slikarski opus).

V sodelovanju z več pomembnimi slovenskimi kulturnimi ustanovami (Gorenjski muzej, Obalne galerije Piran, Galerija Lojze Spacal v Štanjelu, Moderna galerija in Mednarodni grafični center v Ljubljani, Galerija Prešernovih nagajencev) bo v okviru nacionalnega projekta LOJZE SPACAL 100 let rojstva predstavljen niz obsežnih preglednih likovnih razstav. V juniju - ob stoletnici rojstva umetnika (rojen 15. junija 1907 v Trstu, umrl 6. maja 2000 v Nabrežini), bodo v galerijah v Kranju, Piranu, Portorožu, Kopru, Ljubljani in Štanjelu, otvoritve razstav njegovih del z različnih področij

sicer obsežne in mnogostranske likovne zapuščine. Razstave bo spremljala trojezična publikacija s strokovnimi besedili sedmih znanih poznavalcev Spacalovega ustvarjanja, z reprodukcijami in popolno umetnikovo bio-bibliografijo. Katalog, ki bo izšel kot zbirka šestih samostojnih vsebinsko zaokroženih zvezkov, oblikuje znani oblikovalec in Spacalov dobri prijatelj Franko Vecchiet v sodelovanju z akademskim slikarjem Markom Tuškom.

V vseh udeleženih ustanovah že več kot leto dni intenzivno iščejo, evidentirajo in fotografsko dokumentirajo izjemno Spacalovo likovno dediščino. Vsaka od udeleženih galerij bo predstavila zaokrožen segment umetnikove zapuščine. Prva otvoritev bo v Kranju, 1. junija 2007, v vseh galerijskih prostorih Gorenjskega muzeja, Galerije Prešernovih nagrajencev in izbranih sodelujočih galerijah velikih kranjskih podjetij pa nameravajo predstaviti izbor Spacalovih slik, kipov in del na papirju, od katerih jih bo kar nekaj prvič predstavljenih javnosti. V Kranju, ki je nosilec celotnega projekta, bodo ob tej priložnosti pripravili tudi dokumentaren film o življenju in delu umetnika.

Z namenom približati delo Lojzeta Spacala širšemu krogu ljubiteljev umetnosti, jim vzbuditi zanimanje za ogled razstav, predvsem pa ohraniti v elektronski obliki serijo razstav, ki tako po vsebini kot po obsegu predstavljajo enega večjih projektov na področju umetnosti v Sloveniji v zadnjih letih, smo se odločili pripraviti obsežno tematsko zasnovano spletno stran, na kateri bo predstavljen umetnik, njegovo delo in predvsem dogodki, ki se bodo odvijali v letu 2007.

S spletno stranjo nameravamo v največji možni meri promovirati ta ekskluzivni likovni dogodek in obenem tudi vse v projektu sodelujoče slovenske kulturne ustanove. Hkrati bo spletna stran tudi poklon našemu velikemu mojstru in Prešernovemu nagrajencu Spacalu, ki kljub pomembnosti, ki mu jo priznavajo tako domači kot tuji poznavalci umetnosti, še nima sistematične predstavitve v elektronski obliki.

2. Izhodišča

Vsebinsko smo si predstavitev zamislili kot sklop treh delov.

Osrednji del obsega zbirko fotografij del umetnika. Na razstavah v okviru stoletnice rojstva bo razstavljenih približno 600 del, približno polovica jih bo v katalogih. Na spletnih straneh bodo prikazana vsa razstavljena dela, opremljena s podatki (naslov, leto nastanka, tehnika, dimenzije). Predvidene so različne možnosti pregledovanja, razvrščanja in iskanja po zbirki (po naslovu, letu, tehnikah).

Drugi glavni sklop predstavitve obsega razstave, ki bodo predstavljene na enoten način. Poleg seznama razstavljenih del (s povezavami na strani posameznih del), spremnih besedil in fotografij z otvoritev si bo možno razstave ogledati tudi v obliki virtualnega sprehoda (zbirke fotografij postavitev z navigacijo). Galerije bodo v okviru razstav predstavljene z osnovnimi podatki, tlorisi, fotografijami in povezavami na njihove spletne strani. Na spletni straneh bodo objavljene najave in vabila na razstave. Podrobnejša predstavitev je predvidena za Galerijo Lojzeta Spacala v Štanjelu, ki še nima spletne predstavitve. Predstavljena bo celotna stalna zbirka, tudi v obliki virtualnega sprehoda.

Tretji del spletne predstavitve bo obsegal biografijo ter izbor besedil in fotografij, povezanih z življenjem in delom umetnika.

Celotna spletna stran bo izdelana v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku. Dostopna bo na spletnem naslovu www.spacal.net.

Pomemben dejavnik pri načrtovanju spletne predstavitve je bilo poleg velike količine slikovnega in drugega gradiva dejstvo, da se bodo praktično vse razstave zvrstile v enem mesecu. To je pomenilo dodatno zahtevo, predvsem glede spletnih predstavitev razstav, saj bo na razpolago zelo malo časa, da se posamezna razstava v celoti prenese v elektronsko obliko in objavi na internetu.

Pri načrtovanju spletne predstavitve smo upoštevali tudi izkušnje s spletno predstavitvijo Galerije Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost v Kranju, pridobljene v zadnjih dveh letih. V okviru te predstavitve že dve leti elektronsko arhiviramo vse razstave na podoben način, kot je predvideno tudi za razstave ob 100-letnici rojstva Lojzeta Spacala.

3. Iskanje tehnične rešitve

Na področju spletnih strani so danes zelo priljubljeni sistemi za upravljanje z vsebinami (CMS - Content Management Systems). V osnovi večinoma omogočajo enostavno objavljane novic ter raznih dokumentov, lahko pa jih tudi dopolnimo s številnimi dodatnimi možnostmi. Značilnost takega pristopa je, da spletne strani urejamo kar prek spletnega brskalnika. Primer takega sistema je npr. odprtokodni sistem Joomla (<http://www.joomla.org>).

Po temeljitemu razmisleku smo morali idejo o uporabi CMS-a za naš projekt žal opustiti. Razlog je bil predvsem ta, da s tako rešitvijo ne bi mogli predstaviti zbirke del in razstav na način, kot je bilo predstavljeno v izhodiščih. CMS-i sicer večinoma omogočajo tudi razvijanje lastnih dodatnih rešitev, vendar v tem primeru odpade največja prednost - uporaba narejenega izdelka, še vedno pa se srečujemo z določenimi omejitvami. Poleg tega tudi oblikovna prilagoditev (izgled strani) predstavlja relativno zahtevno delo.

Druga možnost bi bile spletne strani, izdelane na klasičen način (npr. programom MS Front Page). Glede na ogromno količino slikovnega in drugega gradiva ter kompleksnost celotne predstavitve smo to možnost takoj opustili.

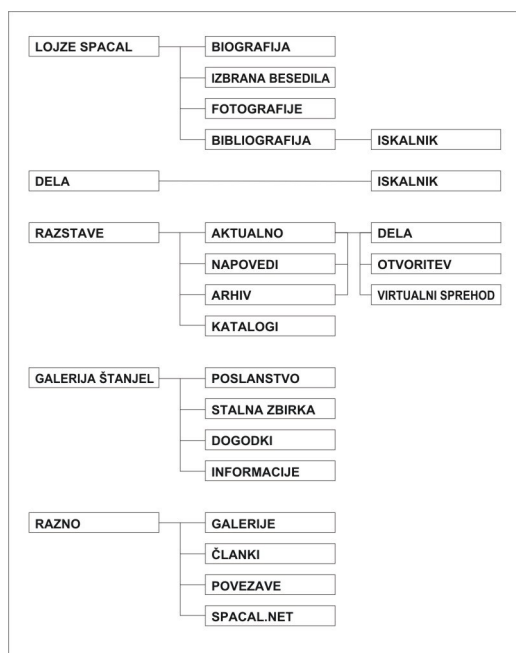
Ustreznejša izbira bi bile generirane statične spletne strani. V tem primeru vnašamo podatke v podatkovno bazo, program pa nam generira vse potrebne html datoteke za spletne strani. Tako rešitev npr. uporabljamo za pripravo spletnih strani v Galeriji Prešernovih nagajencev v Kranju. Možnost je bila sicer privlačna, saj bi lahko uporabili že obstoječe rešitve (npr. za virtualni ogled razstav), vendar bi se morali s tem odpovedati nekaterim možnostim (predvsem različnim iskanjem po zbirki del), kar pa smo ocenili kot nesprejemljivo.

Tako nam je preostala razvoj lastne spletne aplikacije, podprte s podatkovno bazo. Tak pristop je tehnično sicer od vseh opisanih najzahtevnejši, omogoča pa popolno prilagodljivost zahtevam, tako vsebinsko kot tudi oblikovno. V bistvu smo izdelali lasten sistem za upravljanje z vsebinami (CMS). Ključnega pomena pri tem je bilo, da smo na način dobili rešitev, ki je izpolnjevala vse naše zahteve, ob tem pa omogočala relativno enostavno in hitro dodajanje multimedijskih gradiv.

4. Opis rešitve

Spletna aplikacija je narejena z PHP-ju v povezavi MySQL podatkovno zbirko. Ta kombinacija se danes najbolj pogosto uporablja pri izdelavi spletnih aplikacij.

Podatke shranjujemo v zbirki podatkov, ki jo sestavlja 18 tabel. Z normalizacijo (tretja normalna oblika) je zagotovljeno, da v tabelah ni nepotrebnega podvajanja podatkov. Uporabljeno MySQL podatkovno zbirko poleg brezplačnosti odlikujejo predvsem zmogljivost, zanesljivost in dobra podpora.

Slika 1: Načrt spletne strani

Programski del spletne aplikacije predstavlja množica php datotek, v katerih je koda, namenjena celotni administraciji (vnosu podatkov v podatkovno zbirko) ter običajnim obiskovalcem spletnih strani (pregledovanju umetniških del, razstav, besedil, fotografij,...). Za spletne strani s statično vsebino lahko uporabimo običajne html datoteke.

Kot je bilo že omenjeno v izhodiščih, osrednji del predstavitve obsega fotografije in podatke o več kot 600 umetniških delih. Podatki o posameznem delu (naslov, leto nastanka, mere, tehnika) se shranjujejo v eno od tabel. Pri vnosu si pomagamo s tabelo, v kateri so shranjene likovne tehnike. Vsaka od tehnik je razporejena v ustrezno zvrst (dodatna tabela), kar nam poleg enostavnega vnosa kasneje omogoča številne možnosti iskanja in pregledovanja po zbirki del. Vsakemu delu pripadajo tri fotografije različnih velikosti v jpg formatu, ki jih uporabimo za običajen pogled, povečan oziroma pomanjšan pogled posameznega dela.

Posebna pozornost je bila namenjena pregledovalniku del. Ta mora biti glede na veliko število del primerno zmogljiv in prilagodljiv, po drugi strani pa predvsem enostaven za uporabnika. Ta lahko izbere enega od treh pogledov (1 del na stran - podrobno pregledovanje, 10 del na stran - običajno pregledovanje ali 30 del na stran - hitro slikovno pregledovanje del). Pri tem lahko uporabi različne načine razvrščanja (po naslovih, po letih, po tehnikah). Pomaga si lahko še s hitrimi povezavami do posameznih strani, pri razvrščanju po naslovih pa še dodatno s povezavami na posamezne črke. Iskanje in filtriranje je možno po zvrsteh, tehnikah, naslovu dela in obdobju, v katerem je delo nastalo.

delo sifra: VARCHAR(5) naziv_slo: VARCHAR(120) naziv_ita: VARCHAR(120) naziv_eng: VARCHAR(120) leto: SMALLINT(6) leto_zacetka: SMALLINT(6) leto_priblizno: TINYINT(1) dimenzije: VARCHAR(30) izbrano: TINYINT(1) opombe: TEXT	skupine skupina: BIGINT(20) naziv_slo: VARCHAR(40) naziv_ita: VARCHAR(40) naziv_eng: VARCHAR(40)	foto sifra: VARCHAR(5) naziv_slo: VARCHAR(120) naziv_ita: VARCHAR(120) naziv_eng: VARCHAR(120) izbrano: TINYINT(4) zaporedna: INTEGER(11) besedilo_slo: TEXT besedilo_ita: TEXT besedilo_eng: TEXT opombe: TEXT	biblio sifra: VARCHAR(5) leto: SMALLINT(6) zaporedna: BIGINT(20) besedilo: TEXT naslov: VARCHAR(80) avtor: VARCHAR(80) casopis: VARCHAR(80) izbrano: TINYINT(1) slo: TINYINT(1) ita: TINYINT(1) eng: TINYINT(1)
razstave_bes sifra_razstave: VARCHAR(3) sifra_besedila: VARCHAR(2) meta_razstava: VARCHAR(3) meta_besedilo: VARCHAR(2) jezik: VARCHAR(3) zaporedna: TINYINT(4) napisal1: VARCHAR(80) napisal2: VARCHAR(80) napisal_zac: TINYINT(4) naslov: VARCHAR(80) podnaslov: VARCHAR(80) povzetek: TEXT besedilo: TEXT izbrano: TINYINT(4) izvor: VARCHAR(80) izbrano2: TINYINT(4) zaporedna2: TINYINT(4)	razstave sifra: VARCHAR(3) fotografija: VARCHAR(5) naslov_slo: VARCHAR(80) podnaslov_slo: VARCHAR(80) otvoritev_slo: VARCHAR(80) naslov_ita: VARCHAR(80) podnaslov_ita: VARCHAR(80) otvoritev_ita: VARCHAR(80) naslov_eng: VARCHAR(80) podnaslov_eng: VARCHAR(80) otvoritev_eng: VARCHAR(80) datum_od: VARCHAR(16) datum_do: VARCHAR(16) arhiv: TINYINT(4) virtual: TINYINT(1) fotogalerija: TINYINT(1) izbrano: TINYINT(1) otvoritev: TINYINT(4) vabilo_slo: VARCHAR(2) vabilo_ita: VARCHAR(2) vabilo_eng: VARCHAR(2) galerija: VARCHAR(3) zaporedna: BIGINT(20) katalog: VARCHAR(5) pomembna: TINYINT(1) plakat: TINYINT(1)	virtual_dela sifra_razstave: VARCHAR(3) sifra_enote: VARCHAR(2) sifra_prostora: VARCHAR(2) delo: VARCHAR(5) zaporedna: INTEGER(11) izbrano: TINYINT(4)	galerije sifra_galerije: BIGINT(3) slika: VARCHAR(5) naziv_slo: VARCHAR(80) naziv_ita: VARCHAR(80) naziv_eng: VARCHAR(80) www: VARCHAR(80) besedilo_slo: TEXT besedilo_ita: TEXT besedilo_eng: TEXT izbrano: TINYINT(4) zaporedna: INTEGER(11)
razstave_dela sifra_razstave: VARCHAR(3) delo: VARCHAR(5) zaporedna: INTEGER(11) izbrano: TINYINT(4)		virtual_foto sifra_razstave: VARCHAR(3) sifra_enote: VARCHAR(2) sifra_prostora: VARCHAR(2) foto: VARCHAR(5) zaporedna: INTEGER(11) izbrano: TINYINT(4)	katalogi sifra: VARCHAR(5) velikost: VARCHAR(80) naziv_slo: VARCHAR(80) naziv_ita: VARCHAR(80) naziv_eng: VARCHAR(80) izbrano: TINYINT(4) zaporedna: INTEGER(11) besedilo_slo: TEXT besedilo_ita: TEXT besedilo_eng: TEXT opombe: TEXT
razstave_foto sifra_razstave: VARCHAR(3) foto: VARCHAR(5) zaporedna: INTEGER(11) izbrano: TINYINT(4)		virtual_prostori sifra_razstave: VARCHAR(3) sifra_enote: VARCHAR(2) sifra_prostora: VARCHAR(2) naziv_slo: VARCHAR(80) naziv_ita: VARCHAR(80) naziv_eng: VARCHAR(80) zaporedna: TINYINT(4) izbrano: TINYINT(4) hotspot: VARCHAR(80)	
vabljeni sifra: VARCHAR(5) zaporedna: BIGINT(20) izbrano: TINYINT(1) besedilo_slo: TEXT besedilo_ita: TEXT besedilo_eng: TEXT opombe: TEXT	linki sifra: VARCHAR(5) zaporedna: BIGINT(20) naslov: VARCHAR(80) logo: VARCHAR(3) www: VARCHAR(80) izbrano: TINYINT(1) slo: TINYINT(1) ita: TINYINT(1) eng: TINYINT(1)	virtual_enote sifra_razstave: VARCHAR(3) sifra_enote: VARCHAR(2) naziv_slo: VARCHAR(80) naziv_ita: VARCHAR(80) naziv_eng: VARCHAR(80) zaporedna: TINYINT(4) izbrano: TINYINT(4) hotspot: VARCHAR(80)	clanki sifra: VARCHAR(5) casopis: VARCHAR(80) datum: VARCHAR(16) datum_opis: VARCHAR(40) nadnaslov: VARCHAR(80) naslov: VARCHAR(80) podnaslov: VARCHAR(80) slika1: VARCHAR(5) slika2: VARCHAR(5) slika3: VARCHAR(5) slika4: VARCHAR(5) besedilo: TEXT slo: TINYINT(1) ita: TINYINT(1) eng: TINYINT(1) izbrano: TINYINT(1) opombe: TEXT

Slika 2: Podatkovni model

Podatke o razstavah shranjujemo v 9 tabel. V glavni so vsi osnovni podatki o posamezni razstavi (naslov, datumi, otvoritev,...). V ločene tabele shranjujemo podatke o besedilih, razstavljenih delih ter fotografijah iz otvoritev razstav. Prav tako so v svoji tabeli podatki o posameznih galerijah. Osnovno pregledovanje omogoča vpogled v osnovne podatke o posamezni razstavi, dostop do spremnih besedil in slikovni pregled razstavljenih del ter fotografij iz otvoritev.

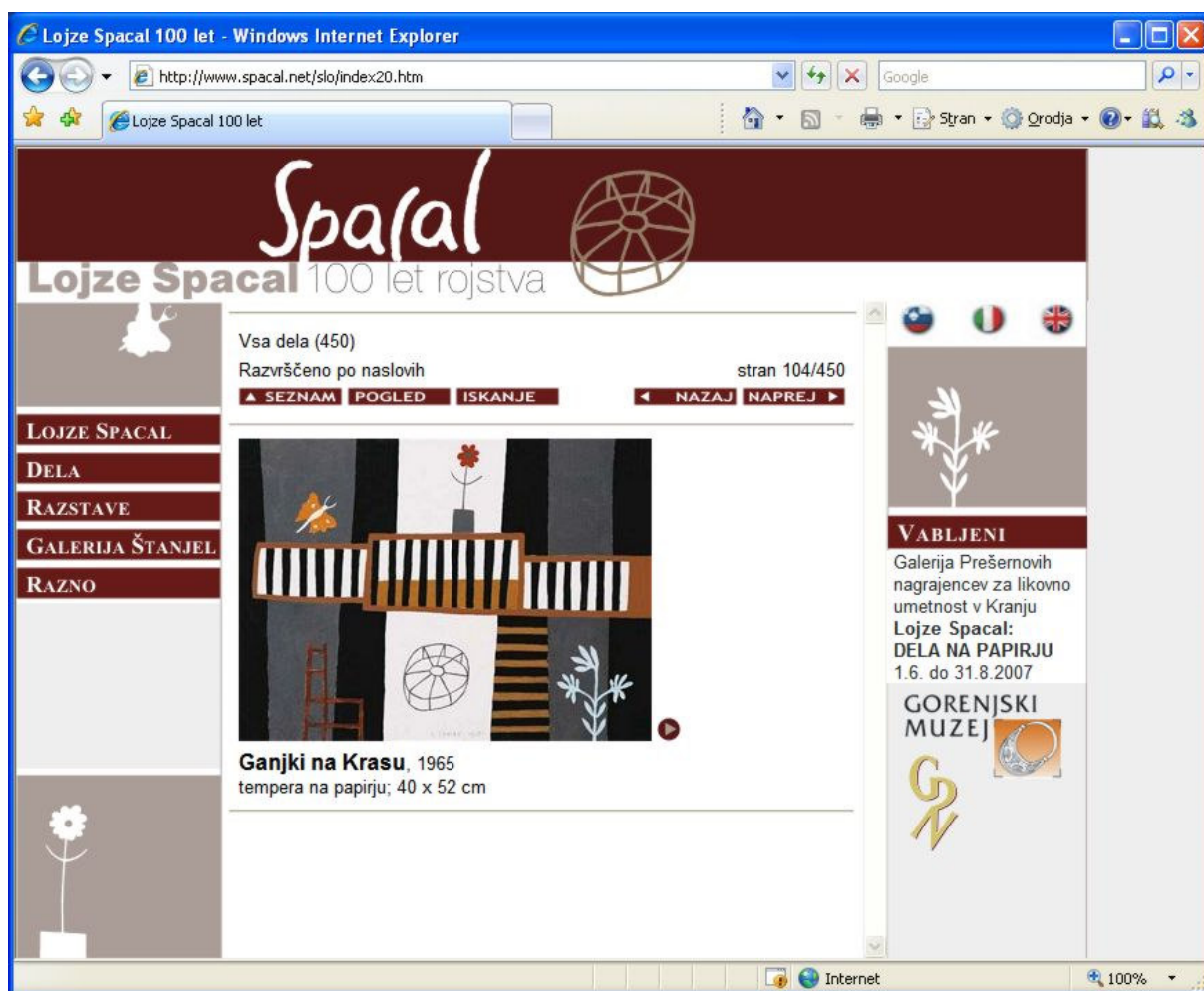
Obiskovalcem spletni strani, ki si razstave niso ogledali v "Živo" pa je namenjen virtualni sprehod po razstavi. Gre za zbirko prostorskih fotografij z ustrezno navigacijo, ki temelji na tlorisih prostorov posameznih galerij. Vsakemu razstavnemu prostoru ustreza nekaj fotografij, iz katerih je razvidna postavitve umetniških del. Ob vsaki fotografiji je tudi slikovni seznam umetniških del, ki so

razstavljena v določenem prostoru. Sličice predstavljajo povezave do strani, kjer so dela podrobneje predstavljena.

Tudi pri virtualnem sprehodu je bila posebna pozornost namenjena navigaciji oziroma enostavnosti uporabe. Tako se lahko obiskovalci poljubno "premikajo" po virtualni razstavi (izbirajo enote, prostore), pri tem uporabijo tlorise ali pa sledijo predlagani "poti" po razstavi.

Podatki o virtualnih razstavah se shranjujejo v tabeli virtual_enote in virtual_prostori (opisi enot in prostorov, predlagano premikanje, tlorisi) ter tabeli virtual_dela (povezave med umetniškimi deli in razstavnimi prostori) in virtual_foto (povezave med prostorskimi fotografijami in razstavnimi prostori).

Spletno predstavitev zaokrožuje izbor besedil in fotografij o življenju in delu Lojzeta Spacala. Tudi tu se podatki shranjujejo v ustrezni tabeli, kar omogoča enostavno in hitro dopolnjevanje oziroma dodajanje besedil in fotografij.

Slika 3: Pregledovalnik del

Slika 4: Virtualni sprehod

Eno od vprašanj, ki smo ga morali rešiti je bilo tudi, kako na čimbolj enostaven način zagotoviti večjezičnost spletne predstavitev. Zahteva je bila celotna predstavitev v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku. Glede na to, da je večina podatkov v tabelah, smo prevode rešili z dodatnimi polji in vnašanjem angleških in italijanskih prevodov besed/stavkov v ta polja. Vsa statična besedila, prikazana na spletnih straneh, so shranjena v vseh treh jezikih v posebni php datoteki. Grafični elementi, uporabljeni na spletnih straneh, so pripravljene in shranjeni ločeno za vsak jezik. Ustrezno prikazovanje posebnih znakov (v slovenskem in italijanskem jeziku) smo zagotovili z utf-8 kodiranjem, ki je podprto v MySQL in PHP-ju.

Del spletne aplikacije je namenjen administraciji (vnosu in urejanju podatkov v podatkovni bazi). Ta del je dostopen samo administratorju (z ustreznim uporabniškim imenom in geslom). Tak pristop omogoča enostaven vnos in urejanje podatkov kar prek spletnega brskalnika. Samo nalaganje slikovnih datotek na strežnik gre prek FTP odjemalca (npr. Core FTP).

5. Potek izdelave

Celoten postopek izdelave spletne predstavitev je poleg načrtovanja podatkovne baze in izdelave spletne aplikacije zahteval tudi precej dodatnih opravil.

Predvsem je bilo potrebno ustrezno zbrati in pripraviti gradiva za objavo. Poleg samega zbiranja gradiv, prevajanja in lektoriranja, je bilo potrebno ustrezno obdelati gradiva, ki so bila na že voljo v elektronski obliki (fotografije in besedila). Dokumente, ki niso bili v elektronski obliki, je bilo

potrebno predhodno še skenirati. Zahtevna naloga je bila glede na obseg tudi fotografiranje umetniških del, iskanje podatkov o posameznih delih, fotografiranje otvoritev razstav ter prostorskih postavitev za virtualne sprehode po razstavah.

Pred samo izdelavo spletne aplikacije je bilo potrebno pripraviti načrt spletnih strani, izdelati oblikovne predloge ter grafične elemente, ki so uporabljeni na spletnih straneh (napisi, slike, tlorisi prostorov galerij,...). Sledila je izdelava statičnih spletnih strani in predlog za dinamične spletne strani.

"Programerski del" je obsegal načrtovanje podatkovne baze in spletne aplikacije, pripravo MySQL podatkovne baze ter izdelavo spletne aplikacije (programiranje v PHP-ju). Sledil je še vnos podatkov v podatkovno bazo ter objava spletnih strani na spletnem strežniku in objava naslova spletne strani v imenikih in iskalnikih.

6. Zaključek

Z opisano rešitvijo smo prišli do kvalitetne elektronske predstavitve umetnika Lojzeta Spacala. Obiskovalci se lahko prek interneta virtualno sprehodijo po obsežni zbirki umetniških del ali po eni od razstav ob stoletnici rojstva umetnika. Tako obširnih in sistematičnih predstavitev s tega področja na internetu ne najdemo prav veliko.

Trenutna rešitev omogoča enostavno posodabljanje elektronske predstavitve, kar je pri takem projektu bistvenega pomena. Tako nameravamo dopolnjevati zbirko fotografij umetniških del, prav tako pa tudi v elektronski obliki arhivirati vse naslednje razstave, na kateri bodo predstavljena Spacalova dela. Ocenjujemo, da je bilo v našem primeru smiselno vložiti trud v izdelavo lastne rešitve oziroma lastnega CMS sistema.

Samo spletno aplikacijo nameravamo v prihodnje še dopolniti z delom, ki bo namenjen galerijam ter dostopen z uporabniškimi imeni in gesli. Omogočal bo vpogled v dodatne podatke o posameznem delu (npr. kdo je lastnik, kje je delo razstavljeno, kontakt v primeru, da je delo naprodaj in podobno).

Glede na to, da je še precej likovnih umetnikov, ki nimajo ustreznih spletnih predstavitev, bomo poskušali v naslednjih letih na podoben način predstaviti še nekatere. Pri tem bo opisana rešitev predstavljala dobro osnovo, saj je podatkovna zbirka in sama spletna aplikacija zasnovana tako, da jo bo z določenimi spremembami (zunanji izgled spletnih strani) možno uporabiti večkrat.

Literatura

- [1] M. Arnež, J. Uhan: Galerija Prešernovih nagajencev v Kranju; zbornik JISA 2005
- [2] L. Spacal: Katalog stalne Spacalove razstave v gradu Štanjel, 1988
- [3] Lojze Spacal: Nočni let; katalog razstave, ZZZS, 2006
- [4] <http://www.gpn.kranj.si/>
- [5] <http://www.gpn.kranj.si/nagrade/>
- [6] <http://www.gorenjski-muzej.si/>

Strokovni življenjepis

Janko Uhan, univ. dipl. inž., je predavatelj Višje strokovne šole za mehatroniko na TŠC Kranj, kjer predava informacijske tehnologije in programiranje. Ukvarja se s programiranjem, podatkovnimi bazami in spletnimi tehnologijami. Vodi seminarje s področja spletnih tehnologij in e-izobraževanja ter kot e-tutor sodeluje pri izvedbi didaktičnih seminarjev ZRSS.

Marko Arnež, profesor filozofije, je vodja Galerije Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost v Kranju. V zadnjih desetih letih je organiziral številne likovne razstave v Galeriji Prešernovih nagrajencev v Kranju in drugih galerijah. Je eden od glavnih organizatorjev razstav ob stoletnici rojstva Lojzeta Spacala.